

Acknowledgement

This is an informal translation of the Beirut Declaration on Faith for Rights. All reasonable efforts have been made to ensure this is an accurate translation. This version is a translation of the original document in English and shall serve as information purposes only. In the case of a discrepancy, the English original shall prevail.

The translation of this document from English into Thai was jointly commissioned by the following organisations.

International Panel of
Parliamentarians
for Freedom of Religion
or Belief

1. เราทั้งหลาย ในฐานะผู้ที่ทำงานในองค์กรศาสนาและภาคประชาสังคมในด้านสิทธิมนุษยชนซึ่งได้มาประชุมร่วมกัน ณ กรุงเบรุต ในวันที่ 28 - 29 มีนาคม ค.ศ. 2017 ซึ่งเป็นเวทีสรุปผลจากกระบวนการประชุมที่ริเริ่มขึ้นโดยสำนักงานข้าหลวงใหญ่สิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (the Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights - OHCHR)² ขอแสดงความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าว่า ศาสนาและลัทธิความเชื่อของเราแต่ละคนต่างมีพันธะสัญญาในการค้าชู้ศักดิ์ศรีและคุณค่าที่เท่าเทียมกันของมนุษย์ทั้งปวง คุณค่าและศักดิ์ศรีอันเท่าเทียมของความเป็นมนุษย์ที่มีร่วมกันจึงถือเป็นรากเหง้าทางวัฒนธรรมที่เรามีร่วมกัน ศรัทธาความเชื่อและสิทธิควรเป็นพื้นที่ที่สนับสนุนเกื้อกูลซึ่งกันและกัน การแสดงออกในระดับปัจเจกและระดับชุมชนต่อศาสนาหรือความเชื่อ จะเจริญรุ่งเรืองได้ในสภาพแวดล้อมที่สิทธิมนุษยชนซึ่งอยู่บนฐานของการเห็นคุณค่าของทุกคนอย่างเท่าเทียมกันได้รับการคุ้มครอง ในทำนองเดียวกัน สิทธิมนุษยชนสามารถได้รับประโยชน์จากรากฐานที่เข้มแข็งทางจริยธรรมและจิตวิญญาณ ซึ่งหาได้จากศาสนาหรือลัทธิความเชื่อ

2. เราเข้าใจว่าศรัทธาอันแรงกล้าที่มีต่อศาสนาและลัทธิความเชื่อของเราเป็นแหล่งกำเนิดการคุ้มครองบรรดาสิทธิทั้งปวงที่ไม่มีใครสามารถพรากไปได้ได้ของมนุษย์ ทั้งการปกป้องรักษาชีวิต เสรีภาพในทางความคิด มโนธรรมสำนึก การนับถือศาสนาความเชื่อ การแสดงความคิดเห็นและการแสดงออก ไปจนถึงการปราศจากจากความกลัวและปราศจากจากความขาดแคลน (freedom from want and fear) อันรวมถึงการปราศจากจากความรุนแรงในทุกรูปแบบ

- “ผู้ใดที่รักษาชีวิตคนใดคนหนึ่งไว้ได้ พระคัมภีร์ถือว่าผู้นั้นได้ปกป้องรักษาทั้งโลกไว้” (คัมภีร์ทาลมุด ซานเฮดริน [Talmud Sanhedrin], 37a)
- “ผู้ใดที่รักษาชีวิตคนไว้ได้ เทียบเท่ากับได้รักษาชีวิตของคนไว้” (คัมภีร์อัลกุรอาน 5:32)
- “ท่านจงรักพระเจ้าผู้เป็นเจ้าของท่านโดยหมดทั้งหัวใจ ทั้งจิตวิญญาณ ทั้งกำลังและความคิดทั้งหมดที่ท่านมี และรักเพื่อนบ้านของท่านดังเช่นตัวท่านเอง (คัมภีร์ไบเบิล, ลุก 10:27)
- ให้พวกเขาบูชาพระเจ้าของบ้านหลังนี้ผู้ ซึ่งช่วยชีวิตพวกเขาจากความหิวโหยและช่วยชีวิตพวกเขาจากความกลัว (คัมภีร์อัลกุรอาน ซูเราะห์ อัลกุรอายช์ [Sourat Quraish], บทที่ 3,4)
- มนุษย์คนหนึ่งถูกสร้างขึ้นบนโลกนี้ เพื่อสอนว่า หากผู้ใดเป็นต้นเหตุให้มนุษย์คนหนึ่งตายไป เขาได้ทำลายโลกทั้งใบ และผู้ใดที่ได้ช่วยชีวิตดวงวิญญาณหนึ่ง เขาได้ช่วยรักษาโลกทั้งมวลไว้ (Mishna Sanhedrin 4:5)
- ขอให้เรามายืนหยัดร่วมกัน มากล่าวร่วมกันและขอให้ความคิดของเราเป็นหนึ่งเดียว (คัมภีร์ฤคเวท [Rigveda] 10:191:2)
- เหมือนกับที่ข้าพเจ้าปกป้องตนเองจากสิ่งที่ไม่แน่นอนภิรมย์แม้ว่าจะเป็นเรื่องเล็กน้อยก็ตาม ในทำนองเดียวกันข้าพเจ้าควรปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วยจิตใจที่กรุณาและห่วงใยเอาใจใส่ (สันติเทวะ, คำแนะนำสำหรับวิถีแห่งพระโพธิสัตว์)
- ขอให้พวกเรานำพาจิตใจของเรามาร่วมกัน เพื่อให้เห็นถึงชีวิตที่เราสามารถสร้างให้กับลูกหลานของเราได้ (Chief Sitting Bull, Lakota)

3. จากพื้นฐานแนวคิดข้างต้น ในบรรดาแหล่งอ้างอิงจากศรัทธาความเชื่อ

เราเชื่อมั่นว่าศรัทธาในศาสนาและลัทธิความเชื่อของเรา นั้น เป็นหนึ่งในแหล่งที่มาขั้นพื้นฐานสำหรับการปกป้องคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และเสรีภาพของปัจเจกชนและชุมชน โดยไม่มีการแบ่งแยกความแตกต่างเกี่ยวกับภูมิหลังพื้นเพใด ๆ ทั่วทิศทางศาสนา จริยธรรมและปรัชญาเกิดขึ้นมาก่อนกฎหมายระหว่างประเทศเพื่อยึดถือค่าความเป็นหนึ่งเดียวกันของมนุษยชาติ ความศักดิ์สิทธิ์ของสิทธิในชีวิต และตอบสนองต่อหน้าที่ส่วนตนและส่วนรวม นี่เป็นพื้นฐานในหัวใจของผู้ที่มีศรัทธา

4. เราทั้งหลายขอปฏิญาณเผยแพร่คุณค่าความเป็นมนุษย์ที่เรามีร่วมกันและยึดโยงให้เราเป็นหนึ่งเดียว แม้ว่าจะต่างมีคำถามในทางศาสนา เทววิทยาที่แตกต่างกัน เราให้คำมั่นที่จะต่อสู้กับการหลอกใช้ประโยชน์จากความแตกต่างเพื่อสนับสนุนให้เกิดความรุนแรง การเลือกปฏิบัติและความเกลียดชังทางศาสนา ไม่ว่าในรูปแบบใดก็ตาม

➢ “เราได้ออกแบบกฎหมายและแนวทางปฏิบัติสำหรับกลุ่มต่าง ๆ หากพระเจ้ามีพระประสงค์ พระองค์จะสร้างให้พวกท่านเป็นชุมชนหนึ่งเดียวก็ได้ แต่พระองค์ต้องการทดสอบพวกท่านในเรื่องที่เกิดขึ้นกับพวกท่าน ดังนั้น จงแข่งกันในการทำดี พวกท่านทุกคนจะกลับไปหาพระเจ้าและพระองค์จะแจ้งแก่พวกท่านเกี่ยวกับสิ่งที่ท่านแตกต่าง” (คัมภีร์อัลกุรอาน 5, 48)

➢ ท่านเป็นพืชผลจากต้นไม้อันเดียวกัน และเป็นใบไม้จากกิ่งก้านเดียวกัน (Bahá'u'lláh)

5. เราเชื่อว่าเสรีภาพในการนับถือศาสนาหรือลัทธิความเชื่อไม่ได้ดำรงอยู่โดยปราศจากเสรีภาพทางความคิดและมโนธรรมสำนึก ซึ่งมีมาก่อนเสรีภาพทั้งหมด เนื่องจากเสรีภาพเหล่านี้เชื่อมโยงกับแก่นแท้ของความเป็นมนุษย์และสิทธิของเขา/เธอที่จะมีทางเลือก และเชื่อมั่นโยงกับเสรีภาพในการนับถือศาสนาหรือลัทธิความเชื่อ บุคคลผู้หนึ่งในฐานะที่เป็นองค์รวมทั้งหมดแล้วเป็นพื้นฐานของศรัทธาความเชื่อในทุกศาสนา และเขา/เธอเติบโตขึ้นด้วยความรัก การให้อภัย และความเคารพ

6. เราทั้งหลายจึงขอประกาศร่วมกันจากกรุงเบรุตแห่งนี้ ว่าด้วยความพยายามอันประเสริฐในแนวทางสันติแต่ทรงพลัง ซึ่งต่อต้านอัตตา ผลประโยชน์ส่วนตน และการแบ่งแยกที่ถูกสร้างขึ้นโดยมนุษย์ ในคราวที่พวกเราในฐานะผู้ที่ทำงานด้านศาสนาทำหน้าที่ของพวกเรา แสดงถึงวิสัยทัศน์ร่วมกันถึงความรับผิดชอบของเรา และก้าวข้ามการเทศน์สั่งสอนไปสู่งการลงมือปฏิบัติ เมื่อถึงเวลานั้นเราจึงเป็นที่น่าเชื่อถือในการส่งเสริมการยอมรับซึ่งกันและกันและภราดรภาพระหว่างผู้คนต่างศาสนาหรือความเชื่อ และเสริมพลังให้พวกเขาเอาชนะแรงกระตุ้นในทางไม่ดีของความเกลียดชัง ความชั่วร้าย การหลอกใช้ ความโลภ ความโหดร้าย และความไร้มนุษยธรรมที่เกี่ยวข้องในรูปแบบอื่น ชุมชนศาสนาและลัทธิความเชื่อทั้งหมดจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำที่แน่วแน่อยู่ร่วมกันในเส้นทางดังกล่าว ด้วยการลงมือกระทำเพื่อให้เกิดศักดิ์ศรีเท่าเทียมกับของทุกคน ซึ่งเกิดจากแรงขับของความเป็นมนุษยชาติที่มีร่วมกันและการเคารพต่อเสรีภาพโดยสมบูรณ์ในมโนธรรมสำนึกของมนุษย์ทุกคน เราทั้งหลายขอปฏิญาณว่าจะทำทุกวิถีทางในการอุดช่องว่างของภาวะผู้นำด้วยการปกป้องคุ้มครองเสรีภาพและความหลากหลายผ่านกิจกรรมของเครือข่าย “ศาสนาเพื่อสิทธิ” (Faith for Rights - F4R)

➢ เราทำให้จิตวิญญาณแต่ละดวงสมบูรณ์ในการสร้าง ด้วยการทำให้เรื่องที่มีดีอ่อนแอลงและการมีปมติดข้องต่อสิ่งที่ถูกต้องเป็นธรรม (คัมภีร์อัลกุรอาน 91, 7-9)

7. ปฏิญาณว่าด้วย “ศาสนาเพื่อสิทธิ” ฉบับนี้ ส่งต่อไปยังผู้คนที่นับถือศาสนาและลัทธิความเชื่อในทั่วทุกภูมิภาคบนโลกใบนี้ โดยมีเป้าหมายในการส่งเสริมสังคมที่มีสายสัมพันธ์ยึดเหนี่ยวกัน มีสันติภาพและเคารพซึ่งกันและกัน

บนพื้นฐานของพื้นที่กลางร่วมกันซึ่งส่งเสริมการลงมือปฏิบัติอันได้รับความเห็นพ้องโดยผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดและยังเปิดกว้างสำหรับผู้ที่มีเป้าหมายเช่นเดียวกันนี้เราทั้งหลายเห็นคุณค่านั้นค่าปฏิญญาว่าด้วยศาสนาเพื่อสิทธิของเราฉบับนี้เช่นเดียวกับเอกสารที่เป็นพื้นฐานก่อนหน้าอย่างแผนปฏิบัติการราบัตต่อปัญหาการยุยงปลุกปั่นให้เกิดการเลือกปฏิบัติ ความเปิ่น ศั ต รู แ ละ ค ว า ม รุ น แ ร ง (ต ล า ค ม ค . ศ . 2012) ทั้งคู่ได้ถือกำเนิดขึ้นและได้รับการชี้นำภายใต้การอุปถัมภ์และการสนับสนุนของสหประชาชาติซึ่งเป็นตัวแทนผู้คนทุกกลุ่มในโลกนี้และได้รับการส่งเสริมโดยกลไกด้านสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ อย่างเช่น ผู้รายงานพิเศษและการเป็นภาคีสมาชิกในสนธิสัญญา

8. ในขณะที่โครงการหรือกิจกรรมริเริ่มจำนวนมากได้พยายามมาเป็นระยะเวลาหนึ่งเพื่อเชื่อมโยงประเด็นศาสนากับสิทธิเพื่อประโยชน์ของทั้งสองสิ่ง แต่ความพยายามเหล่านี้ไม่สามารถบรรลุเป้าหมายได้ ด้วยเหตุนี้เราจึงเชื่อมั่นว่าผู้ที่ทำงานด้านศาสนาควรได้รับการส่งเสริมให้สามารถแสดงความรับผิดชอบในการปกป้องมนุษยธรรมที่เรามีส่วนร่วมไม่ว่าจะภายในหรือระหว่างประเทศ จากการยุยงปลุกปั่นให้เกิดความเกลียดชังจากพวกที่ได้อำนาจจากศาสนาจากการทำงานเสถียรภาพในสังคมและจากผู้ที่ชักใยสร้างความหวาดกลัวอันก่อให้เกิดความเสียหายต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่เท่าเทียมกันและแบ่งแยกไม่ได้ด้วยปฏิญญาว่าด้วยศาสนาเพื่อสิทธิฉบับนี้ เราทั้งหลายมุ่งหมายที่จะร่วมแรงร่วมใจต่อยอดจากความพยายามครั้งก่อน ๆ เพื่อให้ประเด็นเรื่องศาสนาและสิทธิมีความใกล้ชิดกันมากขึ้น ด้วยการคิดและแสดงออกจุดยืนที่มีร่วมกันของเราทุกคนและกำหนดแนวทางที่ศาสนาสามารถยืนหยัดเพื่อปกป้องสิทธิให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จนทำให้ทั้งสองสิ่งนี้หนุนเสริมซึ่งกันและกันได้

➢ มนุษยชาตินั้นหลงทาง นอกจากผู้ที่มีศรัทธาความเชื่อในการทำความดี แนะนำการทำความดีนี้ให้กับผู้อื่นอย่างสม่ำเสมอและยืนหยัดต่อสู้กับความชั่ว” (คัมภีร์อัลกุรอาน 103, 3)

9. ต่ อ ย อ ด จ า ก ป ฎิ ญ ญา ฉบับนี้ เราทั้งหลายยังตั้งใจที่จะปฏิบัติตามที่เราเทศนาสั่งสอนผ่านการจัดตั้งแนวร่วมในหลากหลายระดับเปิดรับผู้ที่ทำงานด้านศาสนาโดยอิสระและองค์กรทางศาสนาต่างๆที่ยอมรับและทำตามพันธะสัญญาในปฏิญญาว่าด้วยศาสนาเพื่อสิทธิฉบับนี้ อย่างจริงจัง ด้วยการดำเนินโครงการในพื้นที่ที่มีส่วนช่วยบรรลุเป้าหมายของปฏิญญาฉบับนี้ นอกจากนี้ พวกเราจะวางแผนการทำงาน (roadmap) สำหรับการปฏิบัติภารกิจที่เปิ่น รูป ธรรม และ เปิ่น เรื่อ ง เฉ พ า ะ ทา ง ซึ่งจะได้รับการทบทวนเป็นประจำโดยเครือข่ายระดับโลกว่าด้วยศาสนาเพื่อสิทธิ (Faith for Rights)

10. เพื่อบรรลุเป้าหมายข้างต้น เราทั้งหลายขอปฏิญาณในฐานะผู้ที่มีศรัทธาความเชื่อ (ไม่ว่าจะเป็นผู้ที่นับถือในพระเจ้าไม่ได้ นับถือพระเจ้า ไม่เชื่อในพระเจ้า หรืออื่น ๆ³) ในการยึดมั่นอย่างเต็มที่ต่อหลักการพื้นฐาน 5 ประการ ดังนี้:

ก) ก้าวข้ามการสานเสวนาระหว่างศาสนาในแบบดั้งเดิมไปสู่ปฏิบัติการที่เป็นรูปธรรมของโครงการศาสนาเพื่อสิทธิ (F4R) ในระดับท้องถิ่น แม้ว่า การสานเสวนาจะเป็นเรื่องสำคัญแต่นั้นไม่ใช่เป้าหมายสุดท้าย เจตนาดีเป็นคุณค่าที่จำกัดหากปราศจากการลงมือกระทำตามเจตนา นั้น การสร้างการเปลี่ยนแปลงในพื้นที่ เป็นเป้าหมาย เป็นการดำเนินการร่วมกัน และเป็นวิธีการเพื่อบรรลุเป้าหมาย

➢ “ศรัทธานั้นยังรากลึกลงในจิตใจเมื่อแสดงออกมาผ่านการกระทำ” (อัลฮะดีษ [Hadith])

ข) หลีกเลื ย ง ค ว า ม แ ต ก แ ย ก ทา ง ศาสนา และ เทววิทยา เพื่อที่จะดำเนินการในด้านของวิสัยทัศน์ระหว่างศาสนาและในศาสนาที่ มี ร่ว ม กั น ดั ง ไ ต้ ก ำหนดไว้ในปฏิญญาว่าด้วยศาสนาเพื่อสิทธิฉบับนี้

ปฏิญญาฉบับนี้ไม่ได้เกิดขึ้นมาเพื่อเป็นเครื่องมือสำหรับการสานเสวนาระหว่างศาสนา หากแต่เป็นพื้นที่กลางสำหรับปฏิบัติการร่วมกันในการปกป้องศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์สำหรับทุกคน ขณะที่เราเคารพในเสรีภาพในการแสดงออก และไม่หลงไปกับภาพลวงตาของข้อโต้แย้งทางศาสนาที่แตกต่างกันในหลากหลายระดับ เรามุ่งมั่นและมีความตั้งใจแน่วแน่ที่จะท้าทายต่อการหลอกล่อใช้ศาสนาเพื่อเป็นเครื่องมือทางการเมืองและสร้างความขัดแย้ง เราตั้งใจที่จะเป็นเสียงที่เป็นกลางที่มารวมตัวกันของสำนักร่วมเคียงบ่าเคียงไหล่ เหตุผล ความกรุณา ทางสายกลาง ความตื่นรู้ และการกระทำร่วมกันเพื่อตอบสนองต่อเป้าหมายในระดับรากหญ้า

ค) การพิจารณาตนเอง เป็นคุณธรรมสำคัญที่พวกเราเชิดชู เราทั้งหลายจะลุกขึ้นมาพูดถึงจุดอ่อนและข้อท้าทายที่เกิดขึ้นภายในชุมชนศาสนาของเราเองเป็นลำดับแรก เราจะทำงานจัดการกับประเด็นปัญหาในระดับโลกร่วมกันอย่างต่อเนื่อง หลังจากการถกเถียงภายในและเปิดโอกาสให้ทุกกลุ่มซึ่งจะช่วยปกป้องรักษาความเข้มแข็งอันล้ำค่าที่สุด นั่นคือ ความซื่อตรงต่อคุณค่าที่ยึดถือ (integrity)

ง) ร่วมกันพูดเป็นเสียงเดียว โดยเฉพาะเพื่อต่อต้านการรณรงค์สร้างความเกลียดชังที่กลายเป็นการยุยงปลุกปั่นให้เกิดความรุนแรง การเลือกปฏิบัติและการละเมิดในรูปแบบอื่นต่อศักดิ์ศรีความเท่าเทียมกันที่มนุษย์ทุกคนมี โดยไม่คำนึงถึงศาสนา ความเชื่อ เพศสถานะ ความคิดเห็นทางการเมือง หรือความเห็นในด้านอื่น กำเนิดทางชาติหรือทางสังคม หรือสถานภาพอื่น ๆ การประณามต่อการยุยงปลุกปั่นให้เกิดความเกลียดชัง ความอยุติธรรม การเลือกปฏิบัติบนพื้นฐานของศาสนาหรือความไม่อดทนต่อความแตกต่างทางศาสนาในรูปแบบใด ๆ นั้นไม่เพียงพอ เรามีหน้าที่ในการจัดการแก้ไขต่อปัญหาถ้อยคำสร้างความเกลียดชังด้วยการแสดงความกรุณาและสำนักร่วมเคียงบ่าเคียงไหล่ ซึ่งช่วยเยียวยาหัวใจและสังคมไปพร้อมกัน คำพูดแก้ไขชดเชยของเรานั้นควรก้าวข้ามพรมแดนทางศาสนาหรือความเชื่อ พรมแดนดังกล่าวไม่ควรมียุ่อกต่อไปเพื่อเป็นที่ทางสำหรับผู้ที่ฉวยใช้ศาสนาเป็นเครื่องมือ พวกที่เกลียดกลัวชาวต่างชาติ นักประชานิยมและพวกนิยมความรุนแรงจากอุดมการณ์สุดโต่ง

จ) พวกเราแน่วแน่ที่จะดำเนินการในแนวทางที่เป็นอิสระอย่างเต็มที่ ซึ่งยึดถือต่อมโนธรรมสำนึกของพวกเรา ในขณะที่แสวงหาหุ้นส่วนความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่หรือผู้มีอำนาจในทางศาสนาและทางโลก หน่วยงานองค์กรภาครัฐที่เกี่ยวข้อง และผู้มีส่วนร่วมที่ไม่ใช่รัฐ ไม่ว่าแห่งไหนใดก็ตามที่แนวร่วมศาสนาเพื่อสิทธิจัดตั้งขึ้นได้อย่างอิสระโดยสอดคล้องกับปฏิญญานี้

11. เครื่องมือและสิ่งมีค่าสำคัญที่เรามีคือการเข้าถึงผู้ที่มีความเชื่อศรัทธาจำนวนหลายร้อยล้านคน ในแนวทางที่วางโครงสร้างป้องกัน เพื่อการถ่ายทอดความเชื่อมั่นที่เรามีร่วมกันดังที่เชิดชูไว้ในปฏิญญาว่าด้วยศาสนาเพื่อสิทธิฉบับนี้ การลุกขึ้นมาพูดเป็นน้ำเสียงเดียวกันในการปกป้องศักดิ์ศรีที่เท่าเทียมกันของทุกคน ในประเด็นเกี่ยวกับความท้าทายร่วมกันที่มีต่อมนุษยชาติ เป็นการรับใช้ต่อเป้าหมายของศรัทธาในศาสนาและสิทธิไปพร้อม ๆ กัน โดยไม่คำนึงว่าพวกเขาจะมีศรัทธาความเชื่อหรือไม่ มนุษย์เรามีสิทธิที่จะได้รับความเคารพอย่างเท่าเทียมกันและเต็มเปี่ยม มากกว่าแค่การยอมทนอยู่ร่วมกัน เรามีหน้าที่ในการยึดถือคำขู่ว่าพันธะสัญญาดังกล่าวภายในขีดความสามารถของเรา เรายังสนับสนุนให้ผู้ที่มีศรัทธาความเชื่อทั้งหลายแสดงความรับผิดชอบของตนในการปกป้องคุณค่าที่ตนยึดถืออย่างสุดซึ้งในเรื่องความยุติธรรม ความเสมอภาคและความรับผิดชอบต่อผู้ที่ยากจนและเสียเปรียบโดยไม่คำนึงถึงศาสนาหรือความเชื่อของพวกเขา

➤ “ผู้คนนั้นเป็นพี่น้องร่วมศรัทธาของท่าน หรือไม่ก็เป็นพี่น้องร่วมมนุษยชาติ” (อิหม่ามอะลี อิบน์ อะบีฏอลิบ [Imam Ali ibn Abi

Talib])

➢ “บนเส้นทางอันแสนยาวไกลของชีวิตมนุษย์ ครั้ชธานีนั้นเป็นเพื่อนร่วมทางที่ดีที่สุด” (พระพุทธรเจ้า)

12. พวกเรามุ่งหมายจะบรรลุเป้าหมายดังกล่าวในแนวทางที่เป็นรูปธรรม ซึ่งสำคัญต่อผู้คนในระดับรากหญ้าในทุกส่วนของโลกนี้ที่เครือข่ายผู้ที่ทำงานด้านศาสนาเลือกที่จะยึดถือและปฏิบัติตามปฏิญญาฉบับนี้ พวกเราจะสนับสนุนการดำเนินงานของกันและกัน อันได้แก่ การเดินรณรงค์เชิงสัญลักษณ์ที่สำคัญประจำปีสำหรับศาสนาเพื่อสิทธิ ซึ่งเป็นการแสดงออกที่รุ่มรวยที่สุดถึงความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันภายใต้ความหลากหลายของพวกเรา ในทุกวันที่ 10 ธันวาคมของทุกปีทั่วทุกภูมิภาคในโลก

13. การขบคิดและแสดงออกผ่านปฏิญญาฉบับนี้ถึงวิสัยทัศน์ที่มีร่วมกันของผู้ที่ทำงานด้านศาสนาบนพื้นฐานของแผนปฏิบัติการราบัต ค.ศ. 2012 และการประชุมติดตามต่าง ๆ ช่วยทำให้เกิดจุดพลิกผันสำหรับการปลดปล่อยความเลวร้ายและพลังความมืด และช่วยรื้อถอนพันธมิตรอันชั่วร้าย ความหวาดกลัวและความเกลียดชัง ที่อยู่ในจิตใจของผู้คนจำนวนมาก ความรุนแรงในนามของศาสนาทำให้แนวคิดพื้นฐานของศาสนาเอง คือ ความเมตตาและความกรุณาต้องพบกับความปราชัย เราตั้งใจที่จะแปลงเปลี่ยนสารแห่งความเมตตาและความกรุณาไปสู่การกระทำแห่งสำนึกร่วมเคียงบ่าเคียงไหล่ผ่านโครงการระหว่างชุมชนทางศาสนาในด้านสังคม การพัฒนาและด้านสิ่งแวดล้อมในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ ระดับภูมิภาคและระดับโลก

14. พวกเราโอ้บรรพคุณค่าที่ยอมรับกันในทุกศาสนา ดังปรากฏในกลไกสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศในฐานะที่เป็นมาตรฐานที่มนุษยชาติของเรามีร่วมกัน เรายึดมั่นปฏิบัติตามพันธสัญญาในปฏิญญาว่าด้วยศาสนาเพื่อสิทธิฉบับนี้ด้วยความเชื่อมั่นในจิตใจที่สำคัญที่สุด ที่ว่าศาสนาและลัทธิความเชื่อมีคุณค่าแก่กันและกันในการเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ความยุติธรรมและความเป็นธรรม และเรายังยึดมั่นปฏิบัติตามพันธสัญญาดังกล่าว โดยน้อมรับความจริงที่ว่า “คนทุกคนมีหน้าที่ต่อชุมชนซึ่งเป็นพื้นที่ที่ช่วยให้เกิดการพัฒนาบุคลิกตัวตนของผู้ผู้นั้นอย่างอิสระและเต็มที่”⁴ หน้าที่ของเราคือการลงมือปฏิบัติในสิ่งที่เราเทศนาสั่งสอน ในการเข้าไปมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ ลูกชิ้นพุดและกระทำการบนหลักการปกป้องศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ก่อนหน้าที่ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์จะถูกคุกคาม

➢ “โอ้ ท่านผู้ศรัทธา ทำไมท่านถึงไม่ปฏิบัติตามสิ่งที่ท่านเทศนาสั่งสอน หรือ สิ่งที่พระอัลเลาะห์ทรงรังเกียจที่สุดคือการเทศนาสั่งสอนในสิ่งที่ท่านไม่ได้ปฏิบัติ” (คัมภีร์อัลกุรอาน 61:2-3)

➢ “ลูกชิ้นพุดเพื่อผู้ที่ไม่สามารถพุดให้กับตนเองได้ เพื่อสิทธิของคนที่ได้รับสิทธิทุกคน ลูกชิ้นพุดและตัดสินอย่างเป็นธรรม ปกป้องสิทธิของคนจนและผู้ที่ยากแคลน” (คัมภีร์ไบเบิล, สุภาพจิต 31: 8-9)

15. ทั้งศีลธรรมทางศาสนาและกรอบทางกฎหมายระหว่างประเทศ อ้างถึงความรับผิดชอบของผู้ที่ทำงานด้านศาสนา การเสริมพลังให้กับผู้ที่ทำงานด้านศาสนาจำเป็นต้องมีการดำเนินการในด้านต่าง ๆ เช่น การตรากฎหมาย การปฏิรูปสถาบัน การมีนโยบายที่สนับสนุนและการฝึกอบรมที่ปรับให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ที่ทำงานด้านศาสนาในท้องถิ่น ซึ่งมักเป็นหนึ่งในบ่อเกิดของการศึกษาและการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในแต่ละพื้นที่ อนุสัญญาและกติการะหว่างประเทศต่าง ๆ ได้กำหนดนิยามที่สำคัญ อย่างเช่น การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ ผู้ลี้ภัย การเลือกปฏิบัติทางศาสนา และเสรีภาพในการนับถือศาสนาและลัทธิความเชื่อ⁵ แนวคิดเหล่านี้ทั้งหมดมีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับศาสนาและความเชื่อต่าง ๆ นอกจากนี้ ปฏิญญาและมติต่าง ๆ⁶ อีกจำนวนมากได้ให้บทบาทและความรับผิดชอบในบางลักษณะแก่ผู้ที่ทำงานด้านศาสนา ซึ่งเราโอ้รับและรวบรวมอยู่ในปฏิญญาว่าด้วยศาสนาเพื่อสิทธิฉบับนี้

16. เราต่างเห็นพ้องต้องกันในฐานะมนุษย์ว่า พวกเราพร้อมรับผิดชอบต่อมนุษยทุกคน ในการแก้ไขชดเชยต่อพฤติกรรมที่ศาสนาถูกแสดงออกมาหรือถูกใช้ เป็นเครื่องมืออยู่บ่อยครั้ง

บริบท เนื้อหาและข้อความของการเทศน์ ข้อความตั้งที่ว่ามา ซึ่งกล่าวโดยผู้นำศาสนา อาจมีแนวโน้มเข้าเกณฑ์การยุ้งปลุกปั่น สร้างความเกลียดชังได้ การห้ามปรามไม่ให้เกิดการยุ้งปลุกปั่นดังกล่าวนั้นไม่พอ การรณรงค์ในเชิงเยียวยาให้เกิดการปรองดองและเยียวยาถือเป็นหน้าที่สำคัญพอ ๆ กัน ซึ่งถือว่าเป็นหน้าที่สำหรับผู้นำศาสนาด้วย โดยเฉพาะในกรณีที่มีการรณรงค์สร้างความเกลียดชังในนามของศาสนาหรือความเชื่อ

22. แผนปฏิบัติการร่ำบัต ค.ศ. 2012⁸ ถือเป็นข้อแนะนำที่ชัดเจนและล่าสุดในเรื่องนี้ ซึ่งนำเสนออย่างชัดเจนถึงความรับผิดชอบหลักที่เป็นภาระเฉพาะ 3 ด้านสำหรับผู้นำศาสนา ได้แก่ (ก) ผู้นำศาสนาควรละเว้นจากการใช้ข้อความที่สื่อถึงความไม่อดทนต่อความแตกต่างหรือการแสดงออกที่อาจยุ้งปลุกปั่นให้เกิดความรุนแรง ความเป็นศัตรูหรือการเลือกปฏิบัติ; (ข) ผู้นำศาสนามีบทบาทที่สำคัญเช่นกันในการยับยั้งขึ้นมาพูดอย่างหนักแน่นและทันที่ต่อความไม่อดทนต่อความแตกต่าง การเหมารวมในลักษณะเหยียดหยามหรือเลือกปฏิบัติ และกรณีของการใช้ถ้อยคำสร้างความเกลียดชัง; และ (ค) ผู้นำศาสนาควรเข้าใจอย่างชัดเจนว่าเราไม่สามารถอดทนอยู่ร่วมกับความรุนแรงในฐานะที่เป็นการตอบสนองต่อการยุ้งปลุกปั่นให้เกิดความเกลียดชังได้ (อย่างเช่น ความรุนแรงไม่สามารถเป็นข้ออ้างสำหรับการยั่วยู่ที่เกิดขึ้นก่อนหน้าได้)

www.ohchr.org/EN/Issues/FreedomReligion/Pages/FaithForRights.aspx

¹ ข้อความที่อ้างมาทั้งหมดจากคัมภีร์ทางศาสนาหรือลัทธิความเชื่อนำเสนอโดยผู้เข้าร่วมในการประชุมเชิงปฏิบัติการ ณ กรุงเบรุต ที่เกี่ยวกับศาสนาหรือลัทธิความเชื่อของตน และการยกข้อความเหล่านี้มาเป็นมีเจตนาเพื่อเป็นตัวอย่างประกอบและไม่ได้ครอบคลุมทั้งหมด

² สำนักงานข้าหลวงใหญ่สิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติได้จัดการประชุมระหว่างประเทศ งานสัมมนาผู้เชี่ยวชาญ การประชุมเชิงปฏิบัติการในระดับภูมิภาคต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นนี้ ได้แก่ ที่เจนีวา (ตุลาคม ค.ศ. 2008), กรุงเวียนนา (กุมภาพันธ์ ค.ศ. 2011), กรุงไนโรบี (เมษายน ค.ศ. 2011), กรุงเทพฯ (กรกฎาคม ค.ศ. 2011), กรุงซานติอาโก ประเทศชิลี (ตุลาคม ค.ศ. 2011), ราบัต (ตุลาคม ค.ศ. 2012), เจนีวา (กุมภาพันธ์ ค.ศ. 2013), กรุงอัมมาน (พฤศจิกายน ค.ศ. 2013), กรุงมานามา (ค.ศ. 2014), กรุงตูนิส (ตุลาคม ค.ศ. 2014 และเมษายน ค.ศ. 2015), กรุงนิโคเซีย (ตุลาคม ค.ศ. 2015), กรุงเบรุต (ธันวาคม ค.ศ. 2015) และกรุงอัมมาน (มกราคม ค.ศ. 2017)

³ ดูใน UN Human Rights Committee, general comment no. 22 (1993), UN Doc. CCPR/C/21/Rev.1/Add.4, para. 2.

⁴ มาตรา 29 วรรค 1 ในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (ค.ศ. 1948)

⁵ ได้แก่ อนุสัญญาว่าด้วยการป้องกันและลงโทษอาชญากรรมฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ (ค.ศ. 1948); อนุสัญญาเกี่ยวกับสถานะของผู้ลี้ภัย (ค.ศ. 1951); อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการกำจัดกาเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ (ค.ศ. 1965); กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (ค.ศ. 1966); กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม (ค.ศ. 1966); อนุสัญญาว่าด้วยการกำจัดกาเลือกปฏิบัติต่อสตรี (ค.ศ. 1979); อนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการประติบัติหรือการลงโทษที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี (ค.ศ. 1984); อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (ค.ศ. 1989);

อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิแรงงานโยกย้ายถิ่นฐานและสมาชิกในครอบครัว (ค.ศ. 1990); อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ (ค.ศ. 2006); อนุสัญญาระหว่างประเทศสำหรับการคุ้มครองบุคคลทุกคนจากการบังคับสูญหาย (ค.ศ. 2006)

⁶ ได้แก่ ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (ค.ศ. 1948);

ปฏิญญาว่าด้วยการกำจัดความไม่อดทนต่อความแตกต่างและการเลือกปฏิบัติอันเนื่องมาจากศาสนาหรือความเชื่อในทุกรูปแบบ (ค.ศ. 1981);

ปฏิญญาว่าด้วยสิทธิของบุคคลที่เป็นชนกลุ่มน้อยทางชาติหรือชาติพันธุ์ ศาสนาและภาษา (ค.ศ. 1992);

หลักจรรยาบรรณสำหรับขบวนการชาติและเสี้ยววงเดือนแดงนานาชาติและองค์กรพัฒนาเอกชนในโครงการด้านการรับมือกับภัยพิบัติ (ค.ศ. 1994);

ปฏิญญายูเนสโกว่าด้วยหลักการของการยอมรับร่วมกันกับความต่าง (ค.ศ. 1995); เอกสารบทสรุป

การประชุมปรึกษาหารือระหว่างประเทศว่าด้วยการศึกษาในโรงเรียนในเรื่องเสรีภาพในการนับถือศาสนาหรือความเชื่อ การยอมรับร่วมกันกับความต่าง และการไม่เลือกปฏิบัติ (ค.ศ. 2001); หลักการชี้แนะโพลีโตว่าด้วยการสอนเกี่ยวกับศาสนาและความเชื่อในโรงเรียนรัฐ (ค.ศ. 2007);

ปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิของชนพื้นเมืองท้องถิ่น (ค.ศ. 2007); แถลงการณ์กรุงเฮกกว่าด้วย “ศรัทธาศาสนาในสิทธิมนุษยชน” (ค.ศ. 2008);

หลักการแคมนั้นว่าด้วยเสรีภาพในการแสดงออกและความเสมอภาค (ค.ศ. 2009); มติคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนที่ 16/18 ว่าด้วยการต่อสู้กับการไม่อดทนต่อความแตกต่าง การเหมารวมและการตีตราในเชิงลบ และการเลือกปฏิบัติ การยุยงปลุกปั่นให้เกิดความรุนแรงและการใช้ความรุนแรงต่อบุคคลบนฐานของศาสนาหรือความเชื่อ (และกระบวนการอิสตันบูล, ค.ศ. 2011); แผนปฏิบัติการว่าด้วยการห้ามมิให้มีการรณรงค์สร้างความเกลียดชังทางชนชาติ เชื้อชาติ หรือศาสนาซึ่งมีส่วนทำให้เกิดการยุยงปลุกปั่นอันนำไปสู่การเลือกปฏิบัติ ความเป็นศัตรูหรือความรุนแรง (ค.ศ. 2012); กรอบการวิเคราะห์สำหรับอาชญากรรมร้ายแรงที่ทำลายล้างชีวิตมนุษย์ (ค.ศ. 2014); แผนปฏิบัติการของเลขาธิการแห่งสหประชาชาติในการป้องกันยับยั้งแนวคิดนิยมความรุนแรงจากอุดมการณ์สุดโต่ง (ค.ศ. 2015); อีกทั้ง ปฏิญญาเมืองเพซว่าด้วยการป้องกันยับยั้งการยุยงปลุกปั่นให้เกิดความรุนแรงที่อาจนำไปสู่อาชญากรรมร้ายแรงที่ทำลายล้างชีวิตมนุษย์ (ค.ศ. 2015)

⁷ ภายใต้สถานการณ์ โดยเฉพาะเมื่อตัวแสดงที่ไม่ใช่รัฐ (non-state actors)ใช้อำนาจที่มีผลควบคุมอย่างมีนัยสำคัญเหนือดินแดนและประชากร (กล่าวคือ เป็นผู้ใช้อำนาจปกครองทางพฤตินัย) ตัวแสดงเหล่านี้มีพันธกรณีในการเคารพต่อสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศในฐานะที่เป็นผู้มีหน้าที่ (duty bearers) (ดูใน UN Docs. CEDAW/C/GC/30, para. 16; A/HRC/28/66, paras. 54-55).

⁸ ดูใน UN Doc. A/HRC/22/17/Add.4, annex, appendix, para. 36.